

7.1 JAARREKENING

7.1 JAARREKENING

7.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-16 €	31-dec-15 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	0	0
Materiële vaste activa	2	12.815.579	10.896.899
Financiële vaste activa	3	600.000	265.000
Totaal vaste activa		<u>13.415.578</u>	<u>11.161.899</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	0	0
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	0	0
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	333.216	510.791
Debiteuren en overige vorderingen	7	2.321.353	1.600.874
Effecten	8	0	0
Liquide middelen	9	8.531.274	9.294.836
Totaal vlottende activa		<u>11.185.842</u>	<u>11.406.500</u>
Totaal activa		<u><u>24.601.420</u></u>	<u><u>22.568.399</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	10	0	0
Bestemmingsreserves		0	0
Bestemmingsfondsen		15.578.377	14.068.791
Algemene en overige reserves		468.526	455.954
Totaal eigen vermogen		<u>16.046.905</u>	<u>14.524.745</u>
Voorzieningen	11	560.000	1.353.034
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	0	149.749
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	0	0
Overige kortlopende schulden	13	7.994.516	6.540.870
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>7.994.515</u>	<u>6.540.870</u>
Totaal passiva		<u><u>24.601.420</u></u>	<u><u>22.568.399</u></u>

7.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2016

	Ref.	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	41.977.879	38.869.711
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	331.238	135.181
Overige bedrijfsopbrengsten	18	842.139	845.737
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>43.151.257</u>	<u>39.850.629</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	31.200.560	27.817.024
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	994.178	1.030.727
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	0	-151.761
Overige bedrijfskosten	22	10.378.886	9.615.699
Som der bedrijfslasten		<u>42.573.624</u>	<u>38.311.689</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		577.633	1.538.940
Financiële baten en lasten	23	44.018	45.447
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>621.651</u></u>	<u><u>1.584.387</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		609.078	1.575.378
Algemene / overige reserves		12.572	9.009
		<u>621.651</u>	<u>1.584.387</u>

7.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016

	Ref.	2016		2015	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			577.633		1.538.940
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20, 21	994.178		878.966	
- mutaties voorzieningen	11	107.474		3.716	
			1.101.652		882.682
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	7	-720.479		-907.674	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	177.575		-283.931	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken, behoudens rekening courant-krediet)	13	1.463.629		684.448	
			920.724		-507.158
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			2.600.009		1.914.464
Ontvangen interest	23	46.015		51.562	
Betaalde interest	23	-1.997		-6.115	
			44.018		45.447
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			2.644.028		1.959.911
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	2	-2.912.858		-876.198	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	0		0	
Mutatie Uitgegeven leningen u/g	3	-335.000		-265.000	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-3.247.858		-1.141.198
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	12	-159.732		-9.983	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-159.732		-9.983
Mutatie geldmiddelen			<u>-763.562</u>		<u>808.730</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	9		9.294.836		8.486.106
Stand geldmiddelen per 31 december	9		8.531.274		9.294.836
Mutatie geldmiddelen			-763.562		808.730

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Zorginstelling PSW is statutair (en feitelijk) gevestigd te Roermond, op het adres Charles de Gaullestraat 21, en is geregistreerd onder KvK-nummer 13032969.

PSW biedt zorg en ondersteuning aan kinderen en volwassenen met een verstandelijke handicap bij wonen, dagbesteding/werken/onderwijs en vrije tijd.

PSW maakt geen deel uit van een concern.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Algemene waarderingsgrondslagen

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2015 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken. Er hebben zijn geen herrubriceringen voorgedaan in dit boekjaar.

Stelselwijziging

Besloten is om de waarderingsgrondslag van de voorziening onderhoud met ingang van 1 januari 2016 aan te passen. De reden voor deze stelselwijziging is gelegen in de verbetering van het inzicht dat de jaarrekening geeft, aangezien de nieuwe waarderingsgrondslag meer in overeenstemming is met de bedrijfseconomische normen. Als gevolg van de stelselwijziging is het resultaat over 2016 €85.474 hoger dan op basis van de in het voorgaand verslagjaar gehanteerde grondslag; de invloed op het vermogen per 1 januari 2016 bedraagt €815.034. Het is niet mogelijk om de invloed van de stelselwijziging op volgende boekjaren betrouwbaar in te schatten. De ter vergelijking opgenomen cijfers van balans en winst- en verliesrekening van het voorgaande jaar zijn aangepast aan het nieuwe stelsel.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Financiële instrumenten

In de jaarrekening van PSW zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: Vorderingen en schulden uit hoofde van financieringstekort, Overige vorderingen, Liquide middelen, Langlopende schulden en Overige kortlopende schulden.

Initiële waardering

Financiële instrumenten worden bij eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Vorderingen en overlopende activa

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Liquide middelen en effecten

Liquide middelen worden gewaard tegen de nominale waarde.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Afgeleide financiële instrumenten

PSW maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet tegen reële waarde wordt verantwoord met waardewijzigingen in de resultatenrekening wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Deze objectieve aanwijzingen bestaan als zich, na de eerste opname van het actief, een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, of aanwijzingen dat een debiteur failliet zal gaan. Van alle individueel significante vorderingen wordt beoordeeld of deze specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering.

Een bijzonder waardevermindervingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de resultatenrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief. Als in een latere periode het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzonder waardevermindervingsverlies wordt het bedrag uit hoofde van het herstel opgenomen in de resultatenrekening.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van een lening is gelijk aan de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn lineair en gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. Voor een toelichting op de gehanteerde afschrijvingspercentages wordt verwezen naar 7.1.8.

Activa niet dienstbaar aan het bedrijfsproces zijn gewaardeerd tegen de boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa is per balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Sinds 2009 is sprake van een transitie fase voor de bekostiging van de materiële vaste activa die tot en met 31 december 2011 in aanmerking kwamen voor integrale nacalculatie. Dit in beginsel risicoloze bekostigingssysteem is per 1 januari 2012 vervangen door een systeem van prestatiebekostiging.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroomgenererende eenheid geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Als gevolg van bovengenoemde risico's is er binnen Stichting PSW een waardeverminderingverlies verantwoord in de jaarrekening op basis van de RJ- richtlijn 121.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening jubilarissen

Sinds 2004 is een voorziening opgenomen voor toekomstige jubilarissen: de Voorziening jubilarissen. Het betreft mogelijke toekomstige uitkeringen inzake een 12,5 - 25 - 40 jarig jubileum. In de Jaarrekening 2016 van PSW bedraagt deze voorziening:

1,2% van de Lonen en salarissen. Deze voorziening is berekend rekening houdende met een blijfkans en contant gemaakt tegen 4%.

Voorziening langdurig zieken

Onder deze voorziening worden de kosten opgenomen van de langdurig zieken. Deze voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening PBL (Persoonlijk Budget Levensfase)

De voorziening PBL betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling voor medewerkers van 45 t/m 49 jaar. Het PBL kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

7.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Pensioenen

Stichting PSW heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij PSW. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. PSW betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Sinds 2015 gelden nieuwe, strengere, regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In juni 2016 bedroeg de dekkingsgraad 92,5%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%.

Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. PSW heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. PSW heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord

7.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

7.1.4.5 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

7.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

2. Materiële vaste activa

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	8.936.651	8.164.431
Machines en installaties	978.077	1.073.369
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	1.821.293	1.623.226
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	1.079.558	35.873
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	12.815.579	10.896.899
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	2016	2015
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	10.896.899	10.899.667
Bij: investeringen	2.912.858	876.198
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	994.178	1.030.727
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	-151.761
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	12.815.579	10.896.899

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.7.

Bijzondere waardevermindering

De aanleiding voor het doorvoeren van een bijzondere waardevermindering zijn de hervormingen langdurige zorg WLZ en de overheveling van zorg uit de AWBZ naar de Wmo en naar de Jeugdwet en de daarmee gepaard gaande verwachte bezuinigingen. Stichting PSW heeft een berekening gemaakt van de verwachte kasstromen voor de komende jaren rekening houdend met bovengenoemde ontwikkelingen.

Aangezien het overgrote deel van de eigendomspanden van PSW dagbestedingslocaties betreft, heeft de toets op bijzondere waardevermindering (impairment-toets) zich beperkt tot deze panden. Ten aanzien van het woonvastgoed (slechts één pand) en het centraal bureau is er geen indicatie tot een bijzondere waardevermindering.

Als kasstroomgenererende eenheid (KGE) is voor de dagbestedingslocaties voor volwassenen de eenheid gemeente gehanteerd waar de dagbestedingslocaties zijn gevestigd. Het Kinderdagcentrum de Heisterkes (ernstig meervoudig gehandicapte kinderen) vormt een KGE en de decentrale kind-ontwikkelingsgroepen vormen tezamen een aparte KGE.

Of er sprake is van impairment is bepaald door per KGE de realiseerbare waarde af te zetten tegen de boekwaarde per 31 december 2016. De realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheden is gebaseerd op de bedrijfswaarde, die is bepaald door de toekomstige kasstromen uit het voortgezette gebruik van de betreffende panden contant te maken (EBITDA-model).

Indien de bedrijfswaarde lager is dan de boekwaarde dan dient de boekwaarde per balansdatum 2016 verlaagd te worden naar de bedrijfswaarde tot ten laagste 0 (Impairment).

Er heeft zich in 2016 geen afwaardering dan wel terugname van eerder gedane bijzondere waardeverminderingen voorgedaan. De totale waardevermindering over de periode 2013 tot en met 2016 bedraagt €2,5 mln. Daarnaast is per ultimo 2016 een bijzondere waardevermindering verantwoord van €1,7 op een aantal onbebouwde terreinen.

Onderstaande een opsomming van de belangrijkste veronderstellingen die zijn gebruikt bij de berekening van de realiseerbare waarde:

- Disconteringsvoet 5,5%
- Opbrengsten en kosten zijn gebaseerd op een beste inschatting van het exploitatieresultaat per kostenplaats. Er is rekening gehouden met interne en externe ontwikkelingen zoals bekend op het moment van de berekening.
- Er is geen betrouwbare inschatting mogelijk van de restwaarde gezien het specifieke karakter en de beperkte markt voor het type panden. Derhalve is de 'restwaarde' berekend op basis van oneindige kasstromen bij voortzetting activiteiten.

Gevoeligheidsanalyse		Effect op de bijzondere waardevermindering (-afname, +toename)	
Effect in €	Toename parameter	Afname parameter	
Disconteringsvoet (verandering met 0,5%)	€ 200.000	-	€ 300.000
Exploitatieresultaat (verandering met 10%)	-€ 400.000	-	€ 400.000
Afzet (verandering met 10%)	-€ 600.000	-	€ 700.000

De analyse biedt een benadering van de gevoeligheid van de weergegeven veronderstellingen.

7.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Lening u/g Stichting de Graasj	600.000	265.000
Totaal financiële vaste activa	<u>600.000</u>	<u>265.000</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	265.000	0
Uitbreiding van de lening u/g Stichting de Graasj	335.000	265.000
Boekwaarde per 31 december	<u>600.000</u>	<u>265.000</u>

Toelichting:

In 2015 heeft PSW een lening verstrekt aan Stichting de Graasj van €600.000,-, waarvan opgenomen door Stichting de Graasj per ultimo 2015 €265.000,-. In 2016 is het restant ad €335.000,- verstrekt. In deze stichting participeren PSW en Rendiz voor ieder 50%.

7.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ/Wlz

	t/m 2013	2014	2015	2016	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	0	510.791		510.791
Financieringsverschil boekjaar			-510.791	333.216	-177.575
Correcties voorgaande jaren					0
Betalingen/ontvangsten					0
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	-510.791	333.216	-177.575
Saldo per 31 december	0	0	0	333.216	333.216
Stadium van vaststelling (per erkenning):	d	d	d	a	

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

d=definitieve afrekening CAK

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	333.216	510.791
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	333.216	510.791

1) Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	34.579.035	33.043.720
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	34.255.368	32.533.570
Totaal financieringsverschil	323.667	510.150

2) Specificatie financieringsverschil in het boekjaar Wlz Subsidie Overgang Kapitaalln

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Wlz Subsidie Overgang Kapitaallasten	-3.715	12.787
Af: vergoedingen ter dekking van de Wlz Subsidie Overgang Kapitaallasten	-3.715	12.787
Totaal financieringsverschil Wlz Subsidie Overgang Kapitaallasten	0	0

3) Specificatie financieringsverschil in het boekjaar Wlz Subsidie Extram. Behandeling

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Wlz Subsidie Extramurale Behandeling	36.168	3.825
Af: vergoedingen ter dekking van de Wlz Subsidie Extramurale Behandeling	26.619	3.184
Totaal financieringsverschil Wlz Subsidie Extramurale Behandeling	9.549	641

7.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	1.915.075	1.461.660
Overige vorderingen	42.721	1.721
Vooruitbetaalde bedragen	19.718	0
Nog te ontvangen bedragen	343.839	137.493
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>2.321.353</u>	<u>1.600.874</u>

Toelichting:

Onder de Overige vorderingen is een rekening-courant opgenomen ad €50.000,- verstrekt aan Stichting de Graasj. PSW is voor 50% eigenaar, samen met Rendiz BV.

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bankrekeningen	8.484.025	9.255.604
Kassen	47.250	39.233
Totaal liquide middelen	<u>8.531.274</u>	<u>9.294.836</u>

7.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bestemmingsfondsen	15.578.377	14.068.791
Algemene en overige reserves	<u>468.526</u>	<u>455.954</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>16.046.904</u></u>	<u><u>14.524.745</u></u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten	14.068.791	609.078	900.508	15.578.377
Totaal bestemmingsfondsen	<u>14.068.791</u>	<u>609.078</u>	<u>900.508</u>	<u>15.578.377</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	455.954	12.572	0	468.526
Totaal algemene en overige reserves	<u>455.954</u>	<u>12.572</u>	<u>0</u>	<u>468.526</u>

Toelichting:

De voorziening Onderhoud is per ultimo 2016 toegevoegd aan de Reserve Aanvaardbare Kosten. PSW gaat over op de componentenmethode.

7.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€	€
Jubilarissen	254.000	16.000	0		270.000
Langdurig zieken	212.000	36.000	0		248.000
PBL	72.000	0	30.000		42.000
Onderhoud	815.034	606.597	521.123	900.508	0
Totaal voorzieningen	<u>1.353.034</u>	<u>658.597</u>	<u>551.123</u>	<u>900.508</u>	<u>560.000</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-2016

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	56.000
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	224.000
hiervan > 5 jaar	280.000

Toelichting per categorie voorziening:

Voor een toelichting per voorziening wordt verwezen naar het onderdeel 7.1.4 Waarderingsgrondslagen.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Schulden aan banken	0	149.749
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>0</u>	<u>149.749</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	159.732	169.715
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	159.732	9.983
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>159.732</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	0	9.983
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>0</u>	<u>149.749</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	0	9.983
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	0	149.749
hiervan > 5 jaar	0	9.983

7.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Crediteuren	1.278.804	649.439
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	0	9.983
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.128.067	1.087.381
Schulden terzake pensioenen	473.438	399.252
Nog te betalen salarissen	503.333	440.533
Vakantiegeld	1.011.142	907.214
Vakantiedagen en PBL	3.043.223	2.404.472
Nog te betalen kosten	51.230	114.656
Kortlopende schuld zorgkantoor	11.373	11.373
Vooruitontvangen opbrengsten	493.905	516.568
Totaal overige kortlopende schulden	<u>7.994.516</u>	<u>6.540.870</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij de Rabobank bedraagt per 31 december 2016 €3 miljoen (2015: €3 miljoen) en de rente EURIBOR plus 1,5%.

De kredietprovisie bedraagt 1%, te weten € 30.000,- op jaarbasis. Er is in 2006 een bankgarantie afgegeven van € 10.115 voor de huur van het pand Edisonlaan te Weert.

14. Financiële instrumenten

Algemeen

PSW maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstelt aan kredietrisico, renterisico en kasstroomrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de Raad van Bestuur van de stichting een Treasurystatuut vastgesteld waarin het financieringsbeleid is vastgelegd. Daarnaast beschikt de stichting over meerjaren liquiditeits- en investeringsprognoses welke zijn goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

Kredietrisico

De stichting loopt kredietrisico over de vorderingen opgenomen onder vlottende activa. Het kredietrisico is beperkt aangezien een groot deel van de vorderingen betrekking hebben op het gemeentelijke sociaal domein, te weten de Wmo en Jeugdwet (€ 1.306.317,-). Verder bedraagt de vordering inzake het financieringstekort Wlz (op de overheid) €333.216,-. In deze vordering zit geen risicovolle post.

Rente- en kasstroomrisico

PSW heeft geen leningen per jaareinde 2016.

Liquiditeitsrisico

De stichting bewaakt de liquiditeitspositie door middel van liquiditeitsprognoses. Het management ziet er op toe dat steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen van de stichting te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft.

Daarnaast beschikt de stichting over de volgende kredietruimte:

Een niet door zakelijke zekerheid gedekt rekening-courantkrediet van €3,0 miljoen. De te betalen rente bedraagt EURIBOR plus 1,5% bij gebruik. De kredietprovisie bedraagt (1% van €3,0 miljoen) €30.000,- op jaarbasis.

7.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

De gemiddeld looptijd van de huurcontracten bedraagt 8 jaar. Deze looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

* Niet langer dan 1 jaar	€ 2.922.398
* Tussen 1 en 5 jaar	€ 8.506.644
* Langer dan 5 jaar	€ 11.925.894
	<u>€ 23.354.936</u>

- De huurcontracten worden elk jaar geïndexeerd.
- Voor de kredietfaciliteit zijn de volgende zekerheden en bepalingen afgegeven: verpanding vordering op derden, positieve/negatieve hypotheekverklaring met betrekking tot het pand gelegen Charles de Gaullestraat 21 te Roermond.

Vastgoedprojecten

Op 31-12-2016 is PSW verplichtingen aangegaan voor vastgoedprojecten ter waarde van € 1,7 miljoen. Deze verplichtingen zijn niet opgenomen in de balans van 2016.

ORT over vakantiegeld

Vanaf vorig jaar is, mede naar aanleiding van een aantal door kantonrechters gewezen claims in de ziekenhuissector, de vraag ontstaan of medewerkers in de gehandicaptenzorg met terugwerkende kracht recht hebben op ORT over vakantiedagen. Deze vraag deed zich tegelijkertijd ook voor in andere sectoren van de zorg, zoals de ouderenzorg, de ziekenhuiszorg en de ggz. Ondersteund door de betreffende werknemersorganisaties hebben de afgelopen maanden medewerkers bij zorginstellingen een appel gedaan om ORT vergoed te krijgen over vakantiedagen. PSW heeft brieven ontvangen waarin medewerkers aangeven het recht voor te behouden een claim in te dienen inzake de ORT. PSW heeft deze brieven ter kennisname aangenomen.

Tijdens de cao-onderhandelingen voor 2016, is het aspect ORT door de werknemersorganisaties ingebracht en hebben de werkgeversorganisaties ingestemd om vanaf 2016 ORT over vakantiedagen toe te kennen. Dit is vastgelegd in de cao met looptijd 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016.

Het feit dat begin 2017 in de nieuwe cao voor de ouderenzorg een afkoopregeling is opgenomen welke toeziet op een nabetaling van ORT aan gerechtigden over de afgelopen 5 jaar (2012 tot en met 2016), heeft er mede ertoe geleid dat werknemersorganisaties de ORT opnieuw hebben ingebracht in de cao-onderhandelingen voor de gehandicaptenzorg welke in 2017 zijn opgestart. Deze zelfde ontwikkeling doet zich voor in andere sectoren waar cao-onderhandelingen lopen, zoals de ziekenhuiszorg en de ggz.

PSW acht de kans aanwezig dat een collectieve regeling wordt getroffen. Doordat op dit moment nog geen onderhandelaarsakkoord is bereikt en de inzet van partijen onbekend is (evenals die in andere sectoren waar onderhandelingen lopen), kan door PSW de verplichting niet betrouwbaar worden ingeschat. Daardoor is naar mening van PSW het opnemen van een verplichting in de balans in de vorm van een voorziening, niet mogelijk. Een aantal belangrijke factoren die in een mogelijk onderhandelaarsakkoord worden betrokken en van invloed zijn op de schatting zijn onder meer de volgende:

- invulling van het begrip "structureel";
- aantal jaren van nabetaling (maximaal 5 jaar, maar 3 tot 4 jaar zijn eveneens denkbaar omdat dit met ingang van 2016 in de CAO is geregeld en formeel gezien sprake is van verjaring);
- invulling van de wijze van collectiviteit (wel of geen individuele vaststellingsovereenkomsten / schikkingsvoorstellen);
- bepaling of eventuele ORT-vergoeding uitgesmeerd wordt over elke medewerker of alleen over medewerkers die ORT
- wel of geen bepaling van een referentiejaar (zoals in de cao voor de ouderenzorg);
- wel of geen hantering van een gemiddelde ORT over de afgelopen jaren (zoals in de cao voor de ouderenzorg);
- invulling grondslag waarover wordt nabetaald (wettelijke vakantiedagen, PBL, feestdagen, ziekte etcetera);
- bepaling of nabetaling ORT pensioendragend is of niet;
- bepaling relevantie contractvorm (vast contract, tijdelijk contract, oproepcontract);
- bepaling hoe moet worden omgegaan met medewerkers die inmiddels uit dienst zijn;
- bepaling of de rentecomponent van toepassing is;
- bepaling of het bedrag daadwerkelijk wordt nabetaald of wordt verwerkt in de loonindexering;
- medewerkers kunnen los van een schikkingsvoorstel nog steeds individueel naar rechter gaan.

Een minimumpositie van de mogelijke verplichting is naar de mening van PSW niet te bepalen, omdat hier onvoldoende informatie voor aanwezig is. Een theoretische maximumpositie kan worden benaderd op basis van de ervaringen in 2016. In dat jaar is immers bij CAO bepaald dat alle ORT ook tijdens vakantie wordt doorbetaald. Bij PSW ging dit om een bedrag van € 55.000,-, zijnde 6,4% van de reguliere ORT en ORT bij ziekte. Aangezien het betaalde bedrag aan reguliere ORT in 2016 iets hoger was dan in 2015 vindt PSW het een voorzichtig uitgangspunt om 2016 als referentiejaar te nemen. Indien vervolgens wordt uitgegaan van een maximale looptijd van 5 jaar, en het uitgangspunt dat deze ORT ook pensioengevend is, resulteert dit in een maximale mogelijke verplichting van € 340.000,-.

Aangezien met de bank geen ratio's zijn overeengekomen, zou het opnemen van dit bedrag in de balans geen effect hebben.

7.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting €	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa €	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa €	Totaal €
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	15.057.783	1.950.154	3.592.820	35.873		20.636.630
- cumulatieve herwaarderingen						0
- cumulatieve afschrijvingen	6.893.352	876.785	1.969.594			9.739.731
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>8.164.431</u>	<u>1.073.369</u>	<u>1.623.226</u>	<u>35.873</u>	<u>0</u>	<u>10.896.899</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	1.201.349		667.824	1.043.685		2.912.858
- herwaarderingen						0
- afschrijvingen	429.129	95.292	469.757			994.178
- bijzondere waardeverminderingen	0					0
- terugname bijz. waardeverminderingen						0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	1.682.756	61.671	389.069			2.133.496
.cumulatieve herwaarderingen						0
.cumulatieve afschrijvingen	1.682.756	61.671	389.069			2.133.496
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde						0
cumulatieve herwaarderingen						0
cumulatieve afschrijvingen						0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>772.220</u>	<u>-95.292</u>	<u>198.067</u>	<u>1.043.685</u>	<u>0</u>	<u>1.918.680</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	14.576.376	1.888.483	3.871.575	1.079.558	0	21.415.992
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	5.639.725	910.406	2.050.282	0	0	8.600.413
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>8.936.651</u>	<u>978.077</u>	<u>1.821.293</u>	<u>1.079.558</u>	<u>0</u>	<u>12.815.579</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2%, 2,5%, 3,33%	5%	10%, 20%	0%		

BIJLAGE

7.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werk- lijke- rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG		399.327	40	hypothecaire	3,75%	159.732		159.732	0	0		lineair	0	Rijksgarantie
Totaal						159.732	0	159.732	0	0			0	

7.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	34.579.035	33.043.720
Wlz Subsidie Overgang Kapitaallasten	-3.715	12.787
Wlz Subsidie Extramurale Behandeling	36.168	3.825
Wlz Correcties voorgaande jaren	3.252	104.462
Opbrengsten Wmo	2.199.002	2.397.142
Opbrengsten Jeugdwet	3.495.620	1.753.716
Opbrengsten PersoonsGebondenBudgetten (PGB)	1.088.885	993.959
Overige zorgprestaties	579.633	560.099
Totaal	<u><u>41.977.879</u></u>	<u><u>38.869.711</u></u>

17. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)	331.238	135.181
Totaal	<u><u>331.238</u></u>	<u><u>135.181</u></u>

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overige bedrijfsopbrengsten	842.139	845.737
Totaal	<u><u>842.139</u></u>	<u><u>845.737</u></u>

7.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	22.617.509	20.267.438
Sociale lasten	3.704.348	3.199.495
Pensioenpremies	1.839.161	1.671.313
Andere personeelskosten:	<u>1.195.867</u>	<u>1.023.168</u>
Subtotaal	29.356.885	26.161.414
Personeel niet in loondienst	1.843.675	1.655.610
Totaal personeelskosten	<u><u>31.200.560</u></u>	<u><u>27.817.024</u></u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>591</u>	<u>539</u>

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	994.178	1.030.727
Totaal afschrijvingen	<u><u>994.178</u></u>	<u><u>1.030.727</u></u>

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	0	-151.761
Totaal	<u><u>0</u></u>	<u><u>-151.761</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de Bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt verwezen naar de toelichting onder 7.1.5.2.

7.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

22. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.626.831	1.485.075
Algemene kosten	2.747.486	2.454.574
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.687.543	1.566.932
Onderhoud en energiekosten	1.218.623	1.127.650
Huur en leasing	3.012.929	2.898.752
Dotaties en vrijval voorzieningen	85.474	82.716
Totaal overige bedrijfskosten	<u>10.378.886</u>	<u>9.615.699</u>

23. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	46.015	51.562
Subtotaal financiële baten	<u>46.015</u>	<u>51.562</u>
Rentelasten	1.997	6.115
Subtotaal financiële lasten	<u>1.997</u>	<u>6.115</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>44.018</u>	<u>45.447</u>

7.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

24. WNT-VERANTWOORDING 2016 Stichting Pedagogisch sociaal Werk Midden-Limburg

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-en Noord-Limburg van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-en Noord-Limburg bedraagt € 120.000,-. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen**1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling**

bedragen x €1	dr. M. van Ooijen MBA-H Bestuurder
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Individueel WNT-maximum	120.000
Beloning	159.457
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	10.821
<i>Subtotaal</i>	170.278
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	170.278
Verplichte motivering indien overschrijding:	de overschrijding valt binnen het overgangsrecht.
Gegevens 2015	
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0
Beloning	157.611,00
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	10.668,00
Totaal bezoldiging 2015	168.279,00

1c. Toezichthoudende topfunctionarisse

bedragen x €1	ing. H.P. van Houtum MBA	drs. L.J. Urlings	drs. P.J. Laanen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	25.587	17.058	17.058
Beloning	12.000	8.000	8.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	268	1.295
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	12.000	8.268	9.295
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	12.000	8.268	9.295
Verplichte motivering indien overschrijding			
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	12.000	8.000	8.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	420
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	12.000	8.000	8.420

bedragen x €1	drs. M. Mulder	J.A.J. Moolenschot MBA
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	17.058	17.058
Beloning	8.000	8.000
Belastbare onkostenvergoedingen	340	755
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	8.340	8.755
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	8.340	8.755
Verplichte motivering indien overschrijding		
Gegevens 2015		
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/11 - 31/12
Beloning	8.000	1.333
Belastbare onkostenvergoedingen	345	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2015	8.345	1.333

7.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

25. Honoraria accountant

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2016 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	42.000	40.535
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC, Nacalculatie en ICF)	28.752	12.100
3 Juridisch/Fiscale advisering	13.418	0
4 Niet-controlediensten	10.892	9.792
Totaal honoraria accountant	<u>95.061</u>	<u>62.427</u>

Toelichting:

Onder de post 2. Overige controlewerkzaamheden worden de kosten gerubriceerd van de controleverklaringen inzake het gemeentelijke sociale domein (Wmo, Jeugdwet), de Wlz-Nacalculatie, Wlz-subsidie Overgang Kapitaallasten, Wlz-subsidie Extramurale Behandeling. Onder de post 2. worden eveneens de kosten van de ICF geboekt, waar PSW BDO voor inhuurt.

26. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 24.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting PSW heeft de jaarrekening 2016 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 13 maart 2017.

De raad van toezicht van de Stichting <naam> heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 20 maart 2017.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

Dhr. M. van Ooijen 20-3-2017
Bestuurder

W.G.

De heer R.J.H. Bulet 20-3-2017
Voorzitter van de Raad van Toezicht

W.G.

De Heer M.J.E. Foppen 20-3-2017
Lid van de Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw P.J. Laanen 20-3-2017
Lid van de Raad van Toezicht

W.G.

De heer J.A.J. Moolenschot 20-3-2017

W.G.

Mevrouw M. Mulder 20-3-2017
Lid van de Raad van Toezicht

W.G.

De heer L.J. Urlings 20-3-2017
Lid van de Raad van Toezicht

7.2 OVERIGE GEGEVENS

7.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten zijn geen bepalingen inzake resultaatbestemming opgenomen. De Raad van Bestuur stelt de Jaarrekening vast en legt deze ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voor. Hiermee wordt de resultaatbestemming bepaald.

7.2.2 Nevenvestigingen

Stichting PSW heeft geen nevenvestigingen.

7.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-Limburg te Roermond.

A. Verklaring over de jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-Limburg ('de instelling') te Roermond gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-Limburg op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de resultatenrekening over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn hierna beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verwerking ORT in de jaarrekening

Zonder afbreuk te doen aan ons oordeel vestigen wij de aandacht op paragraaf 7.1.5 onderdeel 15 in de toelichting van de jaarrekening, waarin is uiteengezet dat in de gehandicaptenzorg cao-onderhandelingen lopen, waaruit een mogelijke ORT-nabetaling kan voortvloeien voor Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-Limburg. Om redenen vermeld in de toelichting heeft Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-Limburg voor deze mogelijke verplichting in de balans per 31 december 2016 geen voorziening opgenomen.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT, de brief ter zake van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) d.d. 20 februari 2015 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014, zoals bepaald en verantwoord door de instelling, als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op het tot stand komen van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

B. Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarrekening andere informatie, die bestaat uit:

- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Regeling verslaggeving WTZi en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de zorginstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Tilburg, 30 maart 2017

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

was getekend

drs. M.M.H. Tagage RA